Аналітична довідка
за результатами опитування роботодавців та практиків у межах обговорення освітньо-професійної програми 2.С4.00.02 «Екстремальна та кризова психологія» другого (магістерського) рівня

У межах обговорення освітньо-професійної програми 2.С4.00.02 «Екстремальна та кризова психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти у лютому 2026 р. було проведено опитування роботодавців і фахівців-практиків, долучених до цього процесу.

До опитування було залучено **21** респондент, з них 64,7% фахівців-практиків і 35,3% представників академічної спільноти (Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича, приватна психологічна практика, Громадська організація «Українська асоціація психологічної підтримки», ОККО, ФОП Богославська Т.А., школа іноземних мов, Тернопільський національний педагогічний університет імені В.Гнатюка, Міжнародний європейський університет, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, МАУП, ГО «Повернись до мирного життя», приватна школа, ФОП Гуляк Дарія Сергіївна, Німецько-українська міжкультурна школа в м. Києві, БФ «Право на захист», Бучанський консультативно-діагностичний центр, КСУБГ, Київська міська клінічна лікарня №10 «Соціотерапія», БО БФ «ПДМШ ім. Миколи Пирогова», БО "БФ Незабутні" (фонд допомоги людям з деменцією та їх доглядальникам).

1. Оцінка актуальності впровадження освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти:

Критерій оцінки	Рівень оцінки*		
	сучасні	достатньо сучасні	несучасні
Фахові дисципліни	17	4	-
Вибірковий блок «Кризове консультування»			
Вибірковий блок «Підтримка ментального здоров'я»	18	3	-
Види практики	16	5	-
Результати навчання	18	3	-
Компетентності	16	5	-

*кількість респондентів, які обрали цей варіант відповіді

2. Оцінка якості освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти:

Критерій оцінки	Рівень оцінки*			
	відмінно	добре	задовільно	незадовільно
Зміст освітньо-професійної програми	17	4	-	-
Конкурентоспроможність	18	4	1	-

випускників				
Компетентності випускників	14	7	-	-
Результати навчання	16	5	-	-

*кількість респондентів, які обрали цей варіант відповіді

3. Оцінка актуальності вивчення магістрантами дисциплін оновленого вибіркового блоку «Підтримка ментального здоров'я»:

Навчальна дисципліна	Рівень оцінки*				
	цілком актуальна	достатньо актуальна	загалом актуальна	важко відповісти	неактуальна
Ментальне здоров'я дітей та підлітків	15	4	1	1	-
Психологія резильєнтності особистості	17	4	-	-	-
Підтримка особистісного добробуту в кризових умовах	20	1	-	-	-
Практикум з реорганізації ментального простору особистості	15	6	-	-	-
Психологічна підтримка сімей в кризових умовах	18	3	-	-	-

*кількість респондентів, які обрали цей варіант відповіді

4. Навчальні дисципліни (види практики), якими доцільно доповнити освітню програму «Екстремальна та кризова психологія» другого (магістерського) рівня:

- Це на мою думку трохи нейропсихології
- Вступ до військової психології
- Додати заняття для більш кращого розуміння ПТСР, стресова реакція, щоб у студентів було чітке розуміння, що це і яка різниця у цих поняттях, практичне відпрацювання навичок ППД
- я б додала маркетингового напрямку: як працювати з потенційною аудиторією; практика психоедукації населення
- Пропедевтика психіатрії,
- Достатньо

- Психопрофілактика психічних розладів
- Психоконсультування
- Розширити дисципліну «Психологія залежності»
- Можливо було б добре доповнити - військову психологію
- охоплене достатньо широке коло дисциплін
- Наразі особливо актуальними стають вузько направлені практики для постраждалого від війни населення - для ветеранів/ветеранок, ВПО, повертальців, постраждалих від СНПК. Також не вистачає фахівців, що працюють з дітьми з інвалідністю. Важливою стає навичка довготривалого супроводу, бо наразі все більше людей проживають кризи одна за одною, без можливості відновитись. І тоді для фахівця є викликом, але і необхідністю бути кризовим фахівцем і одночасно підтримувати довготривалу роботу в консультуванні.
- Доцільно доповнити програму дисциплінами з психологічної підтримки сімей військовослужбовців та ветеранів, кризового сімейного консультування, а також практикою роботи з родинами, які переживають втрату, травматичний досвід або тривалу розлуку. Також важливо передбачити практику роботи у кризових та реабілітаційних центрах.
- Асистентська практика
- Практикум груп підтримки, де б детально розбиралась організація і частина занять будувалось як симуляція діючої групи, короткий курс або модуль «Як фахівцю допомогти собі» профілактика вигорання
- Підтримка в проживанні горя, втрати, невизначеності ін.
- Майстер-класами

5. Компетентності, які потрібно формувати у майбутніх фахівців, окрім зазначених у програмі:

- у вас все супер
- Розвинена емпатія з професійними межами, навички самодопомоги та профілактики професійного вигорання. Супервізія, рефлексія, робота з власними реакціями на травматичні історії
- Здатність здійснювати кризові інтервенції різного рівня втручання
- Вміння підтримувати себе та відновлювати свій стан після проведення консультацій з клієнтом
- на мій погляд в програмі описано повний набір компетентностей
- Робота з травматичним досвідом, робота з групами
- Достатньо
- Зазначених у програмі компетентностей достатньо
- Медіатор
- Робота з травмою, Психологічний супровід фахівців ризиконебезпечних професій
- Зазначених компетентностей достатньо
- гнучкість у питаннях власних переконань та протилежних цінностях клієнтів

- кількість компетентностей достатня
- Важливо багато часу приділяти навичкам самодопомоги, напрацюванні резильєнтності. Також важливим є формування «кар'єрних» компетенцій - як будувати свою роботу згідно чинного законодавства, як забезпечувати безперервність навчання та практики, чому важливий супервізійний супровід. Це значно полегшить і систематизує роботу та допоможе ясно бачити зони своєї відповідальності, перед клієнтом в тому числі.
- На мою думку, важливо формувати компетентності клінічної психології, навички кризового консультування, уміння працювати в мультидисциплінарній команді (разом із лікарями, психіатрами, соціальними працівниками).
- Всі компетентності представлені
- Стресостійкість
- Складання і оцінка тренінгових програм, діяльність в умовах стресових ситуацій (можливо моделювання таких ситуацій), більш ґрунтове пропрацювання надання першої психологічної допомоги
- Навички з ННС (практика ненасильницького спілкування)
- Стійкість

6. Заклади/організації, в яких доцільно проходити практику студентам освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія» другого (магістерського) рівня:

- психологічних центрах, реабілітаційних, структурах, які реалізують діяльність, що належить до екстремальних видів
- ДСНС
- Громадські організації, благодійні фонди, Гарячі лінії кризової підтримки
- Центри психологічної допомоги, гарячі лінії, центри для підтримки сімей учасників бойових дій
- реабілітаційні центри для військових, медичні заклади з військовими та постраждалими від військових подій або онкохворими пацієнтами та їх родичами, дитячі будинки
- Кризових центрах, ДСНС
- Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Національна поліція, центри допомоги ВПО
- Кризові центри, ЦНАП, військові хаби
- Кризові центри, Соціальні служби, Психологічні підрозділи ДСНС, Органи опіки та піклування
- В закладах охорони здоров'я, кризових/ реабілітаційних центрах
- В кризових, спеціалізованих центрах
- НГУ, Реабілітаційні центри
- в місцях перебування ВПО
- На гарячих лініях психологічної допомоги, в гуманітарному секторі, в закладах охорони здоров'я, в військових частинах (якщо це можливо)

- Практику студентам варто проходити у центрах ментального здоров’я, медичних закладах, кризових та реабілітаційних центрах для військовослужбовців і ветеранів.
- кризові, реабілітаційні центри
- ДСНС, реабілітаційний центр
- Це можуть бути Благодійні фонди або Громадські організації, які дотичні до тематики, що цікавить студентів (ветерани, сім’ї, діти тощо).
- ГО та БФ, що підтримують вразливі групи населення, військових, їх родини і ін.

7. Посади, на які респонденти могли б прийняти студентів/випускників освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія» другого (магістерського) рівня:

- психолог-консультант
- Психолог
- в ролі волонтерів
- поки не маю такої можливості, але подумаю
- Assistent psychologist, teaching assistant
- Кризовий психолог
- Психолог для персоналу
- психолог - тьютор
- На посаду кризового психолога (в східних та північних регіонах), на посаду психолога що працює з ГЗН, з ВПО, з людьми з інвалідністю (відповідно до географії проєкту)
- під час практики як асистента психолога, брати участь у проведенні психологічних консультацій під супервізією фахівця, а також долучатися до групових занять і програм психоемоційної підтримки.

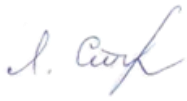
8. Побажання (пропозиції) щодо покращення освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія» другого (магістерського) рівня:

- успіхів Вам! І задоволення від реалізації діяльності
- Все чудово
- немає
- Додавати більше практики, щоб студенти більш працювали в парах - у ролі клієнтів/консультантів - розбори фільмів та тематику кризової психології - спілкування з експертами-практиками.
- можна ввести обов'язкову індивідуальну терапію для студентів під час навчання, щоб набувся клієнтський досвід, для підтримки студента
- Хочеться лише вкотре подякувати всім викладачам кафедри за глибокі знання, відданість та любов до справи. Успіхів, процвітання та лише вдячних студентів!
- Успіхів освітній програмі!
- Все у нормі
- Успішної реалізації!

- Немає
- Якщо є можливість - організовувати інтервізійні групи для студентів
- Покращувати освітні програми з новими змінами в окремих галузях.
- Для практичних занять: розбір етичних дилем
- все ретельно опрацьовано
- Основна пропозиція - включати в навчальні курси/дисципліни організаційні коментарі, пояснення - щодо законодавства, щодо умов співпраці з різними службами, щодо кар'єрного плану. Наприклад, при вивченні суїцидології орієнтувати на чинні законні алгоритми надання кризової допомоги, на співпрацю з суб'єктами (поліція, медичний заклад, заклад освіти і тд). Або при формуванні професійних компетенцій одразу пропонувати студентам дослідити, де вони їх можуть постійно покращувати, до яких спілок/асоціацій необхідно входити, аби ці компетенції підтверджувати, розвивати.
- Освітня програма є актуальною та відповідає сучасним викликам. Важливо й надалі підтримувати практичну спрямованість підготовки майбутніх фахівців та розвиток їхніх професійних навичок у сфері кризової психології.
- Більше практичних завдань

Таким чином, за результатами опитування роботодавців, фахівців-практиків і представників академічної спільноти встановлено високий рівень підтримки освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» та підтверджено її відповідність сучасним потребам ринку праці й актуальним суспільним викликам. Респонденти високо оцінили актуальність фахових дисциплін, вибіркових блоків, результатів навчання, компетентностей і видів практики. Більшість опитаних визначили всі складові програми як сучасні, а випадків оцінки «несучасні» не зафіксовано. Якість освітньої програми також отримала переважно оцінки «відмінно» та «добре». Найвище оцінено зміст програми, результати навчання та конкурентоспроможність майбутніх випускників, що свідчить про належний рівень їхньої професійної підготовки. Оновлений вибірковий блок «Підтримка ментального здоров'я» визнано актуальним. Особливо високу підтримку отримали дисципліни «Підтримка особистісного добробуту в кризових умовах», «Психологія резильєнтності особистості» та «Психологічна підтримка сімей у кризових умовах». Разом із тим респонденти запропонували посилити практичну складову підготовки шляхом розширення тематики військової психології, роботи з ПТСР і травматичним досвідом, кризового сімейного консультування, психопрофілактики, пропедевтики психіатрії, нейропсихології, а також практикумів із груп підтримки, першої психологічної допомоги, профілактики професійного вигорання та самодопомоги фахівця. Серед пріоритетних компетентностей, які доцільно розвивати, респонденти виокремили навички кризових інтервенцій, роботи з травмою, взаємодії в мультидисциплінарній команді, професійної саморегуляції, супервізії, ненасильницького спілкування, стресостійкості та організації професійної діяльності відповідно до чинного законодавства. Водночас значна частина учасників зазначила, що перелік

компетентностей, визначений програмою, є достатнім. Як бази практики рекомендовано ширше залучати кризові та реабілітаційні центри, заклади охорони здоров'я, підрозділи ДСНС, Національної поліції, громадські та благодійні організації, центри ментального здоров'я, установи, що працюють із ветеранами, внутрішньо переміщеними особами, сім'ями військовослужбовців та іншими вразливими категоріями населення.

Гарант освітньої програми О.А. Столярчук